

MODEMUSEUM HASSELT

Gasthuisstraat 11
3500 Hasselt
T +32 (0)11 239 621
F +32 (0)11 221 060
modemuseum@hasselt.be
www.modemuseumhasselt.be

MODEMUSEUM HASSELT

DE 26.06.10
— 09.01.11
VOUT
/DI FASHION vs
RELIGION —
VINE MODE vs RELIGIE

GASTHUISSTRAAT 11 — 3500 HASSELT
www.modemuseumhasselt.be

MODEMUSEUM HASSELT

Gasthuisstraat 11
3500 Hasselt
T +32 (0)11 239 621
F +32 (0)11 221 060
modemuseum@hasselt.be
www.modemuseumhasselt.be

Press Release

EXHIBITION

Devout/Divine- Fashion vs. Religion

26.06.2010 – 09.01.2011

From the 26th of June 2010 until the 9th of January 2011, the Fashion Museum of Hasselt (MMH) will be under the spell of religion with the exhibition ‘Devout/Divine- Fashion vs. Religion’. Devout/Divine focuses on the relationship between contemporary designer fashion and religion. More specifically, the integration and translation of religious symbolism in designs of the past decennia will be emphasized.

Recently, there has been a growing interest of designers for religion and the clothing and symbols that go along with it. However, the use of religion in fashion is not new. In the middle of the 20th century, leading fashion houses like Jeanne Lanvin, Madame Grès and Cristobal Balenciaga based several designs on religious garments, as a result of their religious education. In the ‘80s, jewellery with religious symbols was very popular, for example the queen of pop Madonna wore crosses as necklace and earrings.

Later, an important figure in this tendency was Jean Paul Gaultier. In 1993 he sent out his models on the catwalk wearing Jewish-inspired silhouettes. This collection caused a gigantic wave of protest. In 1997, Naomi Campbell wore a cardinal dress carrying an image of Christ, and in 2007 Gaultier found his inspiration in the cloth of the Virgin Mary.

Another famous example is the so-called (low-cut) ‘Quran dress’ (1994) designed by Karl Lagerfeld (Chanel) that was decorated with a fragment of the Quran. This caused many protest and reaction of Muslim groups, and the dress had to be destroyed.

Fashion designer Christian Lacroix was also often inspired by religion, and incorporated pious symbols in his collection.

In Belgium there are several designers who were inspired by religion as well. For example, Walter Van Beirendonck reinterpreted the burqa (A/W 08/09) as a very colourful piece of clothing, worn by male models. The designer duo AF Vandevorst (A/W 2001) based a collection on the uniforms in boarding schools, resulting in priest dresses and belts in the shape of rosaries. Raf Simons combined a white priest collar with the so-called ‘bomber jacket’ for his winter collection of 2000-2001.

‘Devout/Divine - Fashion vs. Religion’ will be a compilation of creations of national and international designers and photographers. It examines how religion is integrated in their work. Should it be considered as an expression of a religious opinion, a testimony of a civil or social framework, a statement...? Or are we talking pure aesthetics?

With this expo, the Fashion Museum focuses on a very contemporary theme. Religion and its visual appearance are much-discussed these days. Many religious groups have distinct clothing politics that play an important role in their identity.

In the summer of 2010 the city of Hasselt also celebrates the 7 yearly Virga Jesseprocession, a centuries-old tradition that plays an important part in the city’s heritage.

Some confirmed designers are Jean Paul Gaultier, John Galliano, Rick Owens, Walter Van Beirendonck, Christian Lacroix, Bernhard Wilhelm, A.F. Vandevorst, Giambattista Valli, Todd

MODEMUSEUM HASSELT
Gasthuisstraat 11
3500 Hasselt
T +32 (0)11 239 621
F +32 (0)11 221 060
modemuseum@hasselt.be
www.modemuseumhasselt.be

Lynn, Manish Arora, John Richmond, Dries Van Noten., Raf Simons, Cristobal Balenciaga, M+F Girbaud, ...

Partners and exhibition design

Sponsors: Het Belang van Limburg - Levis – Vedett – Jet Import

Coordinator: Kenneth Ramaekers
Project assistant: Eve Demoen
Scenography: Michaël Verheyden
Graphic Design: Geoffrey Brusatto

For this exhibition the Fashion Museum of Hasselt works together with the integration sector of Hasselt.

With this expo, an exhibition catalogue will be published.

Modemuseum Hasselt toont religieus geïnspireerd werk van internationale ontwerpers en kunstenaars

Een altaar voor de goden in de mode

Verwacht geen uitstalling van kerkelijke gewaden, geen stukken uit de Virga-Jesseprocessie. De tentoonstelling die afgelopen weekend in het Hasseltse Modemuseum van start ging, laat zien hoe hedendaagse ontwerpers en kunstenaars zich door religie laten inspireren.

DOOR AGNES GOYVAERTS

HASSELLT • De tentoonstelling *Devout/Divine* beperkt zich niet tot de banden met de katholieke godsdienst. De vijf grote komen er in aan bod. En wie wilt, neemt na afloop een hedendaagse interpretatie van het pastoorshoofd of een glamoeruze hoeddoek mee naar huis.

Na het internationale succes van *UltraMegaLore* - museumcoördinator Kenneth Ramaekers is er nog niet van bekomen - volgt een iets minder spectaculair project. Maar wel een onderwerp dat met twee voeten in de actualiteit staat: het verband tussen mode en religie. Denk maar aan het boerkaverbod, de hoofddoekendiscussie, het dragen van religieuze symbolen in openbare gebouwen.

Op de zolderverdieping, staat een portret van een foto werd gewerperster met een cronnennhabeen omsch twee zo ver is dus zeker dat ze vanden ons mo de", zegt Ra ar erbij ge tweede mu wijst naar t my homebe beeld van T er was ma "haite" mo

Bijbel en

Voor de stelling tel vooral bek handtasse doorkijkje een sacral met afwisseling van lichte en donkere ruimtes.

De vijf silhouetten aan de ingang geven meteen aan waarover het gaat: niet alleen de katholieke leer als inspiratie, maar de vijf wereldgodsdiensten. In een aparte zaal vormen de zeer kleurrijke, op het hindoeïsme geïnspireerde silhouetten van Manish Arora een verbluffend geheel. Elders zien we de gesluierde vrouwen van Girbaud, de hedendaagse sari's van Dries Van Noten, een hemd bedrukt met teksten uit de Thora van Adam Courtney.

De verwijzingen naar de katholieke godsdienst liggen voor het rapen: de t-shirts met Mariabeelden van Dolce e Gabbana, de haute couturecollectie van Jean-Paul Gaultier met bloedende harten of magnifieke avondjurken, de op kazui-fels geïnspireerde mantels van Raf Simons, de kruisen van A.E. Vandevorst,

de capejes van Tod Lynn.

Pronkstuk is een mantel van Cristobal Balenciaga, een ontwerper die bekend stond om zijn nauwe band met het oerkatholieke Spanje, maar die tegelijkertijd kleding ontwierp die getuigde van een zeer grote moderniteit.

Kwam er weinig of geen kritiek van de katholieke kerk op de openlijke verwij-

■ Hierboven speelt modekoning Jean-Paul Gaultier met christelijke iconografie, te merken aan het aureool op het hoofd van het model.

zingen in de mode, dan ligt dat bij andere godsdiensten gevoeliger. Jean Paul Gaultier stuurde in 1993 zijn collectie *Rabbi Chic* de catwalk op, met grote bonthoeden en de karakteristieke pijpenkrullen. Jammer dat hiervan geen video te zien is, de show is zo typisch voor de provocerende aanpak van Gaultier.

De katholieke godsdienst ageerde lang niet zo fel tegen de modewereld als andere religies

Alleen een foto is er te zien van een jurk die Karl Lagerfeld maakte voor de haute couture 1994 van Chanel en die werd gedragen door Claudia Schiffer. De korte jurk heeft een doorzichtige rok van tule, en een strapless lijfje met geborduurde Arabische tekens. Lagerfeld zei ervan overtuigd te zijn dat het een liefdesvers was, maar het bleek te gaan om een zin die herhaaldelijk in de Koran voorkomt. Het protest uit de moslimwereld was zo groot dat Lagerfeld publiekelijk zijn excuses aanbod en Chanel de jurk verbrandde. Desalniettemin werd in sommige landen opgeroepen om het merk te boycotten en kreeg Claudia Schiffer doodsbedreigingen.

Boerkamode

Een ander beeld dat nog sterk in ons modegeheugen geprent staat, is dat van een defilé van de Brit Hussein Chalayan in 1996, die vijf mannequins liet aantreden in een boerka die telkens korter werd, tot de laatste maakt was, op een hoofddoek

na. De reacties waren minder fel dan op de Chaneljurk, misschien wel omdat de boodschap dubbelzinniger was. Wou Chalayan de dwang van het bedekte lichaam aanklagen, of wou hij stellen dat wie het recht heeft om half naakt rond te lopen, ook het recht mag hebben om zich te bedekken? Jammer dat ook dit beeld niet in de tentoonstelling te zien is. "Chalayan wou niet meewerken, de beelden mogen niet meer getoond worden", zegt Raemakers daarover. De designer zal er dan toch meer reactie op gekregen hebben dan oorspronkelijk gedacht. Of misschien is men iets voorzichtiger geworden, nu een beeld via het internet razendsnel de wereld rondgaat, en er ook de affaire met de Deense Mohammedcartoons is geweest.

Wel te zien zijn de kleurrijke, gebreide boerka's van Walter Van Beirendonck. Hij liet ze dragen door mannen, en wou aldus nieuwe discussiestof leveren aan het hoofddoekverbod: wat als het gewoon een modieuze kledingstuk wordt, dat geen rechtstreeks verband meer houdt met de regels van de religie?

Niet omstrede, en erg nieuw, zijn de hoofddoeken van het Antwerpse merk Noord'Zar. De ontwerper is zelf moslima, en ze geeft een antwoord op de vraag van moderne moslima's die vinden dat de bestaande sjaals te saai zijn. We zien een hoofddoek met ingebouwde zonnebril, en een te met een bontrand, voor de winter.

Ook nieuw is een concept van een hemd met een wisselend priesterboordje, bedacht door reclameman Carlos Boidin. Vier voorbeelden zijn te zien in de tentoonstelling, twee ook in de museumshop. Bij de tentoonstelling hoort ook een compacte catalogus, waarin dieper wordt ingegaan op het verband tussen devotie, mode, en afbeeldingen.

i *Devout/Divine* loopt tot 9 januari 2011. Maandag gesloten. www.modemuseumhasselt.be

■ Religieus geïnspireerde creaties van Rick Owens, Dries Van Noten en Manish Arora.

JUDAISM JODENDOM

The sartorial history of Judaism is extremely diverse and complex. The Jewish people have been spread over various areas since the beginning of their history, and this has had a deep and lasting impact. Their religious clothing was mainly adapted from everyday clothing, depending on the area in which they were living. Jews were first subjected to clothing regulations under pressure from the Muslims and then from the Christians. Clothing therefore became a very important element to show identity and distinguish themselves from gentiles and other branches of Jews. The Torah, the holy book explicitly states that a Jew may not dress as a gentile.¹³ There are strict rules about what a Jew can or cannot wear. Under Islamic rule, they were forced to wear a yellow belt and head covering and to attach a yellow thread to their clothing.¹⁴

The Christians forced Jews to wear a 'Jewish Mark', and a horned, pointed Jewish hat (pileum cornutum). There was also a period in which Jews dressed like everyone else, out of fear of reprisals if they had been recognisable as Jews. In such periods, there was little or no visible difference between and Jews and gentiles.¹⁵

In addition to secular clothing, Judaism also has several items of religious clothing. Originally, they were only worn indoors, which is why it was difficult to distinguish Jews and gentiles in the beginning.¹⁶ There are 5 distinctive features from ancient times. These are the tsitsit (ribbons), peoth (locks of hair), shaatnez (prohibition on mixing wool and linen materials) and the tefillin (narrow leather boxes with verses from the Talmud that were bound to the forehead and the left arm).¹⁷ The fifth characteristic was that married women had to cover their hair at all times with a veil on which there were at least two blue stripes. These blue stripes refer to the 'bound tassels' that were attached to the corners of clothing to remind one of the laws of the Torah. Later, they were attached to the tallit, a sort of shawl derived from the Roman pallium, whereby the bound tassels of memory were attached to the corners.

In his 2003 summer collection, the Spanish designer Miguel Adrover turned the traditional tallit into a women's ensemble. His spring/summer 2001 collection featured a model in a masculine trouser suit on top of a tallit in shirt form. On her head she wore

De vestimentaire geschiedenis van het jodendom is zeer divers en complex. Het joodse volk is sinds haar ontstaan zeer verspreid geweest over verschillende gebieden, wat een grote invloed nagelaten heeft. Hun religieuze kleding is dan ook grotendeels overgenomen uit de dagelijkse kledij, afhankelijk van het gebied waarin ze leefden. Er werden joden bepaalde kledingregels opgelegd onder de heerschappij van de moslims, en later door de christenen. Kledij was daardoor een zeer belangrijk element om hun identiteit te tonen en zich zo te onderscheiden van niet-joden en andere joodse takken. In de thora, het heilige boek, staat uitdrukkelijk beschreven dat een jood zich niet mag kleden als een niet-jood.¹³ Er zijn strenge wetten die handelen over wat een jood wel of niet kan dragen. Zo werden zij onder islamitische heerschappij verplicht een gele gordel en hoofddeksel te dragen en een gele naad op hun kleding aan te brengen.¹⁴

De christenen verplichtten de joden een 'jodenvlek' te dragen, evenals een hoornvormige puntige jodenhoed (pileum cornutum). Er was ook een periode dat de joden zich kleeadden zoals iedereen, uit angst voor represailles wanneer zij als jood herkenbaar waren. Er was toen weinig of geen uiterlijk verschil tussen een jood en een niet-jood.¹⁵

Naast de wereldse klederdracht waren er wel enkele religieuze kledingstukken die gedragen werden. Aanvankelijk werd dit enkel binnenshuis gedragen, wat verklaart waarom joden in het begin moeilijk te onderscheiden waren van niet-joden.¹⁶ Er zijn 5 distinctieve kledingkenmerken die uit de Oudheid zijn overgeleverd. Dit zijn de tsitsit (linten), peoth (haarlokken), shaatnez (verbod op het mixen van wollen en linnen stoffen) en de tefillin (smalle lederen doosjes met verzen uit de talmud die op het voorhoofd en de linkerarm gebonden werden).¹⁷ Het vijfde kenmerk was dat getrouwde vrouwen permanent de haren moesten bedekken met een sluier waarop minstens twee blauwe strepen verwerkt waren. Deze blauwe draden verwijzen naar de zogenaamde 'schouwdraden', die aan de hoeken van de kleding bevestigd werden en herinnerden aan de wetten van de thora.

Later werden ze bevestigd aan de tallit, een soort sjaal die een afgeleide was van de Romeinse pallium, waarbij de schouwdraden der herinnering aan de hoeken werden vastgemaakt.

has always been a great source of inspiration for this designer. Representing a diversity of people, social classes and religions is at the heart of his collections.

The American photographer Adam Courtney integrated several verses from the Torah in a series of installations dedicated to religion entitled 'Religion Narrative'. Part of this series is a shirt upon which verses from the Jewish Holy Book are printed. FIG 20

As stated earlier, head coverings were a fundamental concept within Jewish clothing precepts, both for men and women. Covering one's head is of great importance and was mentioned in the holy book, the

In other words, Adrover translates typical Jewish male clothing into contemporary creations for women. This is extraordinary and even slightly provocative because the law of Moses explicitly states that Jewish men and women may not wear the same clothing.¹⁸ Religion has always been a great source of inspiration for this designer. Representing a diversity of people, social classes and religions is at the heart of his collections.

The American photographer Adam Courtney integrated several verses from the Torah in a series of installations dedicated to religion entitled 'Religion Narrative'. Part of this series is a shirt upon which verses from the Jewish Holy Book are printed.

As stated earlier, head coverings were a fundamental concept within Jewish clothing precepts, both for men and women. Covering one's head is of great importance and was mentioned in the holy book, the Torah. This is still an important clothing regulation for ultra orthodox and Hassidic Jews. These branches of Judaism still adhere to their own, extremely strict clothing codes.

To non-Jews, hassidic Jews, a movement that evolved from orthodox Judaism at the end of the 18th century come closest to the stereotypical idea of what a Jew looks like. Hassidic men and women dress very differently. Jewish women's clothing is a clear example of the relationship between secular and religious clothing, expressing the strict clothing precepts of the thora as opposed to the transience of everyday off-the-peg fashion. Men usually wear clothes that immediately reveal their Jewish identity, but women's clothing is more subtle in this respect. They follow fashion, but adapt it to create a more sober version. Therefore women's clothing shows practically no difference between religious and everyday clothing. The important thing is what the clothes actually mean. The Torah explicitly describes how a Jewish woman must dress. Her clothing is not a form of self-expression; instead it has a symbolic meaning; the worth of her clothing depends upon its modesty (Tzniuth), and its ability to cover 'ervah' parts of her body.¹⁹ This covering is what makes her religious identity clear, and forms a protective layer against worldly and non-Jewish social influences.²⁰

Covering one's head is also an elementary aspect of men's clothing. Jewish men wear hats or a skull cap to cover their head out of respect for God. Hassidic men's clothing consists of several fixed items of clothing. Like women's clothing, they demonstrate both

© Adam Courtney

© Steve Wood